

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АПЕЛАЦИОНИ СУД У НОВОМ САДУ
Гж 1. 336/13
17. априла 2013. године
Н о в и С а д

У И М Е Н А Р О Д А

Апелациони суд у Новом Саду у већу судија Снежане Кецман, председника већа, Љиљане Влајковић Смук и Драгане Штрбац, чланова већа, у правној ствари тужиље Г. Б. из Н. С., Ул. бр...., коју заступа И. С., адвокат у Н. С., против тужене „О. В.“ АД Н. С. из Н. С., бр..., коју заступа Е. Ј., адвокат у Б., ради поништаја решења, одлучујући о жалби тужене против пресуде Основног суда у Новом Саду посл. бр. П1. 565/2012 од 15.11.2012. године, на седници од 17.04.2013. године, донео је

П Р Е С У Д У

ОДБИЈА СЕ жалба тужене и ПОТВРЂУЈЕ пресуда Основног суда у Новом Саду посл. бр. П1. 565/2012 од 15.11.2012. године.

О б р а з л о ж е њ е

Побијаном пресудом усвојен је тужбени захтев па је поништено решење тужене бр. од године којим је тужиљи отказан уговор о раду бр. од године измеђен Анексом уговора о раду од..... године и Анексом уговора о раду од године, те је обавезана тужена да тужиљу врати на рад на њено радно место или на одговарајуће послове и задатке у складу са Законом о раду, а у року од 8 дана под претњом извршења.

Обавезана је тужена да тужиљи надокнади трошкове поступка у износу од 63.750,00 динара са законском затезном каматом од пресуђења до исплате, у року од 8 дана под претњом извршења.

Против наведене пресуде жалбу је изјавила тужена због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права, као и у делу одлуке о трошковима поступка са предлогом да овај суд првостепену пресуду преиначи и тужбени захтев одбије у целисти или укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење.

Испитујући првостепену пресуду сходно одредби члана 386 ЗПП-а, овај суд налази да жалба није основана.

Према утврђењу првостепеног суда, тужиља је по занимању економиста са VI степеном стручне спреме, која је засновала радни однос код тужене дана године

на радном месту кредитног администратора. Затим су парничне странке дана године закључиле уговор о раду којим је тужилца засновала радни однос такође на месту кредитног администратора, са местом рада у Н. С. и описом послова у прилогу тог уговора. Анексом уговора о раду од 05.09.2007. године измењен је уговор о раду тужилца само у делу обрачуна зараде, те је одређено да ће зарада тужилца износити 800 евра у динарској противвредности на дан исплате. Сврха радног места кредитног администратора је обезбеђивање свеобухватних кредитних досијеа, укључујући и инструменте обезбеђења и правилно вођење документације везане за исплату и отплату кредита, а кључне одговорности запосленог на овом радном месту су кредитни ризик-администрација и усклађеност са интерним кредитним политикама и процедурама и усавршавање. За рад на овом радном месту је потребно да запослени има најмање диплому средње школе, да је факултетска диплома предност, да познаје услуге и производе банке, закона и прописа о банкама и пословне активности банке, те да има добре математичке способности, да познаје рад на рачунару, пословни софтвер и да има адекватну брзину куцања. Тужилца је све време рада код тужене радила на радном месту кредитног администратора.

Тужилца је године отпочела са коришћењем породилског одсуства, а тужена је дана године донела решење којим јој је одобрено одсуство ради неге детета, које је рођено године. Одређено је да одсуство ради неге детета траје од године до године.

Након одласка тужилца на породилско одсуство, а касније и на одсуство ради неге детета тужена је са Б. С. и М. Ј. истог дана 11.10.2010. године закључила уговор о раду на неодређено време за рад на радном месту кредитног администратора, на којем је до одласка на породилско одсуство радила тужилца. Зарада нових запослених уговорена је у износу од 824 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате.

Током септембра месеца године, док се тужилца налазила на одсуству са рада ради неге детета, позвала ју је М. Н., члан И. о. тужене, која јој је рекла да је потребно да се тужилца врати на рад пре истека одсуства како би радила на пословима благајника код тужене, али је тужилца већ наредног дана обавештена да понуда више не важи. Након истека одсуства ради неге детета, тужилца је искористила своје право на годишњи одмор, а након тога је била на боловању (привремена спреченост за рад), јер јој је здравствено стање било нарушено, тако да није имала ниједан радни дан после одсуства са рада.

У периоду док је тужилца била на боловању тужена јој је упутила понуду од 13.12.2011. године у којој је наведено да је услед потреба процеса и организације рада код тужене, потребно да тужилца пређе на радно место млађег саветника за становништво са местом рада у З. и то почев од године и да ће јој бруто зарада износити 450 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, те да је у складу са тим потребно извршити промене постојећег уговора о раду, потписивањем Анекса уговора о раду. У понуди је такође наведено да је потребно да се тужилца изјасни на понуду у року од 8 радних дана од дана достављања, те да јој се сагласно одредби члана 179 став 1 тачка 7 и 8 Закона о раду може отказати уговор о раду ако се у наведеном року не изјасни или је одбије. Понуду је у име тужене потписала М. Н., члан И. о. тужене. Уз понуду је тужилци достављено и писмено у коме се налазила поука о правном леку да и по прихватању понуде за закључење Анекса уговора о раду, тужилца има право да пред надлежним судом оспорава законитост уговора о раду.

Сврха радног места које је тужиљи понуђено-млађег саветника за становништво је да ради директно са клијентима, да промовише продаје, обрађује, прати, евидентира и процењује готовинске кредите, обезбеђује 100% отплату кредита и усклађеност са политикама кредитирања тужене. Кључне одговорности ово радног места су обрада и праћење кредита, кредитна администрација, односи са клијентима, развој пословања и унакрсна продаја и усавршавање. За рад на овом радном месту потребно је да запослени има ВШС или ВСС, добре математичке способности, средње познавање рада на рачунару и адекватну брзину куцања, као и да разуме и познаје домаћу економију.

Уз понуду за закључење Анекса бр. 3 уговора о раду тужиљи је достављено и писано образложење у којем је наведено да тужиљине квалификације одговарају новом радном месту, те да руководство тужене сматра да би тужиља на том радном месту могла остваривати резултате који се од ње очекују. Тужиљи је поново предочен рок за изјашњење на понуду и последице прихватања односно одбијања понуде, а у складу са одредбама Закона о раду.

Тужиља није прошла обуку за рад на пословима млађег саветника са становништвом, нити су ти послови у пракси слични пословима на којима је тужиља радила пре одласка на породилско одсуство.

Након пријема понуде, тужиља се дописом од године обратила И. о. тужене, а потом и дописом од године, који су исте садржине, у којима је навела да је озбиљни здравствени проблеми онемогућавају да се дефинитивно изјасни о прихватању односно одбијању понуде. Истакла је да би прихватањем понуђеног Анекса свакодневно била изложена путовању у место рада и назад, као и свакодневном путовању по терену ради ступања у непосредни контакт са клијентима, чиме би била стављена у неугодну ситуацију и изложена редовним физичким напорима који би могли озбиљно да погоршају њено, ионако нарушено здравствено стање. У прилогу дописа туженој тужиља је доставила и извештаје лекара из којих произилази да се њени проблеми са кичмом временом погоршавају, без обзира на све предузете мере медицинске рехабилитације и физикални третман. Тужиља је такође напоменула да је упућена на физикалну терапију и на додатне дијагностичке прегледе, након чега ће јој бити постављена коначна дијагноза и након чега ће иста бити у могућности да се изјасни на понуђени Анекс бр. 3 уговора о раду.

Међутим, тужена је дана године на основу члана 172 став 3 Закона о раду и члана 7 тачка 7 Правилника о раду донела решење којим се тужиљи отказује уговор о раду због одбијања понуде за закључење Анекса уговора о раду у року који је одредио послодавац, те да тужиљи радни однос престаје даном достављања решења о отказу уговора о раду. Тужиља је информисана да у року од 30 дана од дана достављања предметног решења има право да се пријави код НСЗ ради остваривања права за случај незапослености, као и да у року од 90 дана од дана достављања решења има право да покрене поступак пред надлежним судом. Решење је у име тужене донела М. Н., члан И. о. тужене.

Решењем Инспектората за рад, Одељења инспекције рада од 30.04.2012. године одбијен је захтев тужиље о доношењу решења о одлагању извршења решења тужене којим је тужиљи отказан уговор о раду и назначено је да жалба на то решење не одлаже његово извршење.

Међутим, решењем директора Инспектората за рад од 11.7.2012. године поништено је решење Инспектората за рад, Одељења инспекције рада од 30.04.2012. године, те је одложено извршење решења тужене о отказу уговора о раду тужиљи од 17.1.2012. године, а до доношења правоснажне судске одлуке. Након достављања наведеног решења директора Инспектората за рад, тужена је тужиљи доставила понуду за измену уговорених услова рада према којој је тужиља потребно да пређе на радно место млађег саветника за клијенте са местом рада у Н. С. и да би јој месечна бруто зарада износила 50.500,00 динара, али је ту понуду тужена повукла. Тужиља у време доношења првостепене пресуде код тужене фактички обавља послове административног асистента са зарадом од 30.000,00 динара, али без закљученог уговора или Анекса уговора о раду.

Од саобраћајног знака за почетак насељеног места Н. С. до саобраћајног знака за почетак насељеног места З. има 44 км, а од зграде тужене у Н. С. на адреси бр. .. до зграде тужене у З., на адреси има 50,5 км у смеру из Н. С. до З., а у смеру из З. до Н. С. има 50,6 км.

Према овлашћењу И. о.а тужене М. Н. је овлашћена да доноси решења о отказу уговора о раду и да закључује споразуме о престанку радног односа, али на овлашћењу није назначен деловодни број нити датум доношења, већ је само одлуком И. о. тужене од 25.10.2011. године продужено правно његово важење.

Решењем НСЗ од 18.10.2012. године тужиљи је утврђен 1. степен тешкоћа и препрека у раду, односно да су тешкоће и препреке мале и да утичу на радну способност у односу на занимање или послове које лице може да обавља. У решењу је наведено да тужиља има статус особе са инвалидитетом која се запошљава под општим условима, те да је тужиља способна да обавља послове из своје струке као администратор и друге сличне послове уз наведена ограничења, док није способна за дизање и ношење терета и рад у лошим климатским условима, као и рад на терену.

На основу овако правилно и потпуно утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је правилно одлучио о основаности тужбеног захтева уз образложење које у потпуности прихвата и овај суд и на њега упућује због непотребног понављања.

Правилно је првостепени суд, на основу правилне оцене изведених доказа, применом одредби члана 12 став 1, 81 став 2, 171, 172 и 173 Закона о раду, одредби члана 9 и 36 Закона о безбедности и здрављу на раду, одредби Устава РС и одредби члана 8 Конвенције Међународне организације рада бр. 183 о заштити материнства, донео одлуку којом је усвојио тужбени захтев и поништио као незаконито решење тужене којим је тужиљи отказан уговор о раду. Наиме, и по налажењу овог суда, правилно је првостепени суд нашао да је приликом понуде за измену уговорених услова рада тужена испоштивала целокупну процедуру предвиђену одредбом члана 172 Закона о раду, али да тужиљи ипак није достављена понуда за одговарајуће радно место односно за место које одговара њеном здравственом стању. Наиме, тужиљи је Анексом понуђено да ради на радном месту млађег саветника за становништво са местом рада у З., што је значило да би тужиља требала да ради на терену и да је у директној сарадњи са странкама-клијентима, а што би директно угрозило њено здравље, имајући у виду да има здравствених проблема са кичмом услед којих јој је утврђен статус особе са инвалидитетом која се запошљава под општим условима, односно да је способна да обавља послове из своје струке као администратор и друге сличне послове уз наведена ограничења, али да није способна за дизање и ношење

терета и рад у лошим климатским условима, као и рад на терену. Међутим, иако су наведена ограничења у радној способности тужиле утврђена тек након што је тужени тужилји доставио спорну понуду за закључење Анекса уговора о раду, тужилја је још у свом изјашњењу на понуду тужене од 11.01. и 12.01.2012. године упозорила и обавестила тужену на своје здравствене проблеме, те да ће, након што јој буде постављена коначна дијагноза, бити у могућности да се дефинитивно изјасни на понуђени Анекс. Тиме је тужена већ тада могла да претпостави да су тужилјини наводи из изјашњења вероватни, а имајући у виду и да је тужилја у време достављања понуде већ одређени период била привремено спречена за рад услед болести због које јој је касније утврђено умањење радне способности. Међутим, тужени није проверавао наводе тужиле о њеном здравственом стању нити је размотрио могућност да је распореди на неко друго радно место у складу са њеним здравственим стањем, већ јој је због неизјашњавања да ли прихвата понуду или не, незаконито отказао уговор о раду и тиме повредио основно уставно право тужиле на заштиту физичког и психичког здравља, као и права тужиле призната и утврђена одредбама члана 12 став 1 и члана 81 Закона о раду, чиме су супротни жалбени наводи неосновани.

Такође, правилно је првостепени суд, на основу налаза и мишљења вештака, нашао да је тужена тужилји понудом за закључење Анекса уговора о раду понудила премештај на место рада у З., на адреси, које је од претходног места рада тужиле у Н. С., на адреси, удаљено више од 50 км, а што је у супротности са одредбом члана 173 става 1 тачка 2 Закона о раду по којој запослени може да буде премештен у друго место рада ако је удаљеност од места у коме запослени ради до места у које се премешта на рад мања од 50 км и ако је организован редован превоз, те да запослени може да буде премештен у друго место рада ван случајева из става 1 истог члана само уз свој пристанак, што овде није био случај, а што је такође још један од разлога који упућује на незаконитост Анекса који је понуђен тужилји, па су супротни жалбени наводи неосновани.

Неосновани су и жалбени наводи тужене да тужилја није имала правни интерес на даље вођење овог спора јер је мимо суда оснажила ранији уговор о раду и прихватила понуђени распоред на радном месту административног асистента у централи тужене у Н. С., да је бесмислен део тужбеног захтева који се односи на враћање на рад и да се ради о незаконитом располагању странака, а из разлога, што је по налажењу овог суда, првостепени суд утврдио да је решењем директора Инспектората за рад од 11.7.2012. године одложено извршење решења тужене о отказу уговора о раду тужилји од године до доношења правоснажне одлуке суда, те да је тужена на основу тог решења тужилју и вратила на рад на радно место административног асистента са зарадом од 30.000,00 динара, али без закљученог уговора или Анекса уговора о раду с тим да се притом и не зна да ли радно место на које је тужилја сада распоређена одговара њеном здравственом стању и њеној стручној спреми.

Супротно жалбеним наводима тужене трошкови парничног поступка су правилно одмерени применом одредбе чл. 150, 153 став 1, 154 и 163 ЗПП-а, и важеће Адвокатске тарифе.

На основу наведеног, применом одредбе чл. 390 ЗПП-а, жалба тужене је одбијена, а првостепена пресуда потврђена.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА

Снежана Кеџман, с.р.

Напомена:

Рев2 942/2013 од 23.10.2013.године одбијена је као неоснована ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1. 336/13.